

XVII. OBITELJSKA LJETNA ŠKOLA

Zagreb, od 24. do 28. kolovoza 1988.

KRŠĆANSKA I LJUDSKA ZRELOST U OBITELJI

Ono čime Obiteljska ljetna škola godinama privlači pozornost naše katoličke javnosti u prvome su redu dvije stvari: sustavnost kojom razglaba različite vidike obiteljske problematike te, povezano s time, kontinuitet u kojemu to čini — ove je godine Škola upriličena sedamnaesti put; primiče se, dakle, punoljetnosti, premda bi se, s obzirom na slična događanja u hrvatskoj Crkvi, moglo reći da je Škola odavno prekoračila taj prag. Obje spomenute značajke, prije svega, plod su potrebe da se ljudi — bračni parovi, svećenici, redovnice, mladi, pa i djeca — susretnu i razgovaraju o takvom entitetu kakva je obitelj, ali su i plod entuzijazma svih koji su bili kako uključeni u rad Škole. Neka ne bude neskromno ako posebno istaknemo doprinos njezina utemeljitelja, pokojnog o. Josipa Weissgerbera te sadašnjega ravnatelja Škole o. Mihalva Szentmartonia.

Škola se za svih godina svojega rada bavila važnim i na svoj način aktualnim temama — npr. »Božji plan s brakom i obitelji«, »Obitelj i Crkva«, »Obitelj — kolijevka mira«, »Mladi i obitelj« — ali se tema ovogodišnje Škole »Kršćanska i ljudska zrelost u obitelji« doima kao posebno aktualna, dapače, temljena. Kriza zrelosti koju doživljavamo u društvu, a i u Crkvi (nije li Lefebvreov slučaj znakovit?), a zapravo u nama samima, upravo nas sili o zrelosti razmišljati, slušati i govoriti — da bismo u njoj mogli trajno rasti. Jer premda kršćanstvo svojom biti zapravo znači ljudsku zrelost — jasnu svijest o sebi, o svojim i tuđim potrebama, o autonomiji i odgovornosti; riječju, o identitetu usidrenim u Bogu — jasno je i to da mnogim kršćanima to nije tako nedvosmisleno očito. Stoga je ove godine više od stotinu odraslih sudionika kušalo uz pomoć predavanja, rada u skupinama i plenuma,

a vrlo često i zanimljivih i žustrih razgovora s nogu, uz kavu, razvidjeti — gdje smo sada i kojim putem ići da bismo osobno, kršćanski i obiteljski dozrijevali?

Tema i različiti aspekti pristupa problemu nadahnuli su predavače na vrlo zanimljiva predavanja (od kojih tek dio nalazi prostora u *Obnovljenom životu*). A upravo su zanimljivost i aktualnost teme i predavanja potaknuli brojna pitanja i intervjue sudionika, a »radosna uvjeravanja« odnosno iskustva roditelja, mladih, djece, svećenika i redovnica učinila su da se rad Škole ne svede samo na teoretiziranje, već su zajedničkom životu u ta tri i pol dana dala tako potrebnu životnost i bitno pridonijela da ozračje u kojemu se radilo bude opušteno i prirodno.

Kao i svake godine, susret je započeo zazivom Duha Svetoga, a nakon nekoliko pozdrava govorio je o. Szentmartoni o temi »Mit i stvarnost zrelosti«; nužno uvodno razmatranje o onome o čemu zapravo treba da bude govora. Izravno vezano za to, o »Rastu u dobi, mudrosti i milosti« nadahnuto je govorio o. Josip Ćurić, dajući tako temi potrebno filozofsko-teološko zaleđe. Nakon o. Curica govorio je toga, drugoga dana popodne ponovno o. Szentmartoni o »Psihološkim uzrocima krize osobnoga identiteta«; svakako jedno od središnjih predavanja, značajno i zbog novog pristupa problematici osobnog identiteta, razvrstanog prema četiri njegova vidika: intrapersonalnom, interpersonalnom, spoznajnom i, najvišem i najznačajnijem, transcendentnom.

Trećega dana ujutro o »Zreloj savjesti« govorio je o. Valentin Pozaić, izazvavši kod mnogih »stvaralački nemir« postavkom, što je i nauk Crkve, da je savjest »posljednja subjektivna norma djelovanja«. Vrlo zanimljiva rasprava pokazala je i ovaj put težinu i zamršenost problema. Naime, premda jedino kršćanstvo tako slobodno i nedvosmisleno definira ljudsku savjest odnosno i samu slobodu, vidjelo se i opet da mnogi kršćani teško prihvaćaju takav stav. Otac Jakov Jurendić razmatrao je potom o »Odgoju za zrelost«, istaknuvši da je za takav odgoj nužan uvjet zrelost odgajatelja, a u vezi s time govorilo je na tribini nakon predavanja desetak mladih između trinaest i devetnaest godina. Bit je njihova gledišta: ne bojimo se odgovornosti, pa ni kazni za pogreške, ali želimo da se s nama otvoreno razgovara o svemu.

U svom stilu, opušteno i bez papira, o temi »Zreli brak kao uvjet odgoja za zrelost« četvrtoga je dana ujutro govorio o. Josip Sremić, duhovni otac mnogim mladima koje je pripremao za bračni, ali i za redovnički život. Iz obilja svoje duhovničke i odgojiteljske prakse o. Sremić je brojnim primjerima osvijetlio taj vidik problematike o zrelosti, sažimajući problem otprilike u sljedeću jednadžbu: zreli pojedinci — zreli brakovi — zreli odgoj — zrelo dozrijevanje djece i mladih... O tom »začaranom krugu« popodne je govoreno još više kad je skupina očeva i majki iznosila

svoja roditeljska iskustva, radosti i teškoće. Također toga dana održao je predavanje o »Don Boscu — odgojitelju za sva vremena« vlč. Ivan Marjanović, salezijanac, odgovorivši i na brojna pitanja o pothvatima toga sveca i o onome što danas u svijetu čine njegovi sljedbenici.

Završno predavanje, petoga dana ujutro, održao je o. Anto Mišić o temi »Euharistija i ispovijed u službi sazrijevanja«, naglasivši da ta dva, praktički jedina ponovljiva sakramenta, bitno utječu, ovisno o njihovu prakticiranju, na formiranje i rast osobe u zrelosti.

Ni ova Škola ne bi mogla teći bez dobre pripreme i organizacije Obiteljskog centra iz Palmotićeve te isusovaca i redovnica na Fratrovcu, gdje se Škola redovito održava, a posebno spominjemo o. Juru Bosančica, koji je spretno ravnao programom i onim svakojakim sitnicama bez kojih ništa ne uspijeva.

Ovim kratkim uvodom željeli smo ponešto naznačiti o protekloj Školi i tako makar malo sve potencijalne sudionike, napose bračne parove i mlade potaknuti na razmišljanje; potaknuti i animatore, ne bi li nas dogodine više našlo vremena i odvažnosti i došlo na XVIII. obiteljsku ljetnu školu. Jer premda je sudjelovati u njoj zbog mnogo razloga svojevrsna povlastica, svi oni koji joj se pridružuju pridonose da Škola ne bude nekakva enklava, već opće kršćansko dobro.

Vladimir Lončarević